

Språkhistoria

Dialekter, citat och källkritik

Språkliga variationer

Dialekter, sociolekter, ungdomsspråk

Dialektområden

- Sydsvenska mål (med centrum i Skåne)
- Götamål (med centrum i Västergötland)
- Sveamål (kring Mälaren)
- Gotländska mål (Gotland)
- Östsvenska mål (finlandssvenska i Finland)
- Norrländska mål (Norrland)

Bild: Jenny Svenssen Digilär

Skillnader mellan dialekter

- Uttal

	Götamål	Sveamål
	<i>fesk</i>	<i>fisk</i>
	<i>nösa</i>	<i>nysa</i>
- Böjningsformer

	Norrland	Övriga
	<i>han spring</i>	<i>han springer</i>
	Sydsvenska	Övriga
	<i>hästa</i>	<i>hästar</i>
- Ord (inte så vanligt längre)

	Sydsvenska	Övriga
	<i>påg</i>	<i>pojke</i>

Sociolekter

- Bakgrund: föräldrars utbildning, yrke och inkomst
- Grupp du tillhör
- Personer du pratar med just nu

Ungdomsspråk

- Slang
- Förstärkning: jätte-, as- skit-
- Lånard: selfie, chilla, cool
- Svordomar och fula ord
- Uttal
- Brott mot språkregler
- Samhörighet och avstånd

Skriv exempelvis om

- Vilka dialektområden finns?
- Specifikt för någon eller några dialekter
- Hur språket ändrar sig beroende på vem man pratar med
- Vad andra tänker om olika dialekter

Citat

Återge exakt vad någon har sagt eller skrivit

Citat

- Inom citattecken (”)
- Exakt likadant som originalet inkl. punkter, kommatecken osv.
- Med källa (Vem har sagt/skrivit det?)
- Ingenting utanför citattecken får vara exakt likadant!
- Kort (max 3 meningar, helst kortare)

Exempel

Exempel:

Brunos pappa insåg vad som hade hänt och ”när han gjorde det märkte han att hans ben tycktes upphöra att fungera som de skulle - som om de inte kunde hålla hans kropp uppe längre - och han fick lov att sätta sig ner på marken” (Boyne - *Pojken i randig pyjamas* s. 173)

Källkritik

Återge exakt vad någon har sagt eller skrivit

Källkritik

- Vem har skrivit källan?
- När? Är informationen fortfarande aktuell?
- Varför har det skrivits? Övertyga, sälja, informera...
- Åsikt eller objektivt?
- Finns det fler som säger samma sak? Vilka?
- **Slutsats:** Kan jag lita på källan?

Exempel på källkritik

Jag har tagit information från Livsmedelsverkets hemsida. Livsmedelsverket är en myndighet som vill informera svenskar om vad som är bra mat. De har uppdrag från regeringen att sammanställa pålitlig forskning. Informationen som jag använde om ... uppdaterades i januari i år. Eftersom den här informationen handlar om kostvanor och baseras på långsiktig forskning tror jag att den fortfarande gäller. För att dubbelkolla att informationen är pålitlig har jag tittat på ... , ... och ... som håller med om ... men som ifrågasätter

Exempel på källkritik

Avsluta med en slutsats om källans pålitlighet:

Sammanfattningsvis, skulle jag säga att källan är pålitlig eftersom ... däremot kan man ifrågasätta ...

Sammanfattningsvis, skulle jag säga att källan inte är helt pålitlig eftersom ... men jag har ändå valt att använda den eftersom ...

Vad är pålitligt och vad kan man ifrågasätta med din källa?
Varför har du valt att använda den?

The background is a solid teal color with a slightly textured appearance. It features white geometric lines: a series of intersecting arcs in the top-left corner, a curved line in the top-right corner, and a long, thin arc in the bottom-right corner. The edges of the teal area are irregular, giving it a torn paper or hand-drawn feel.

Frågor?